

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

KARANLIKTAKİ UÇURTMA

“Çok güzel rüzgâr esiyor, tam uçurtma havası!”

Babasının sözlerini duyan Oğuzkaan, ders çalıştığı masadan kalkıp babasının ellerinden tutarak “Babacığım hadi dışarı çıkalım, (...) birlikte uçurtma uçuracaktık!” dedi. Alaattin Bey, “Elbette evladım” derken bir taraftan saatine bakıyordu. Akşam ezanına yarım saat kalmıştı. Feyza Hanım mutfakta iftar sofrası hazırlıyordu. Saatinden başını kaldırın Alaattin Bey, “İftarı yapalım da çıkalım, hem anne ve kardeşim Hale de gelir oğlum” dedi. Babasının sözleri karşısında şaşırın Oğuzkaan “Karanlıkta nasıl uçuracağız ki?” diye sorsa da babası gülümsemekle yetindi.

(...)

İftar yemeği bitmişti ki “Hadi çıkyoruz” dedi babaları. Sadece Oğuzkaan değil, kardeşi Hale ve annesi Feyza Hamın da şaşırmıştı. “Karanlık ama...” sözlerine alırdımadan kapıya yönelen Alaattin Bey'in kararlılığı karşısında tüm aile hazırlanarak sokağa çıktı. Yanlarında iki uçurtma vardı. Feyza Hanım, demlediği çayı da yanına almıştı.

Sokağa çıkışınca Oğuzkaan'ın “Çok şaşırdım, hava karanlık değilmiş!” demesiyle hepsi göze baktılar. Akşam ezanı okunaklı bir saat geçmesine rağmen hava çok karanlık değildi. Göze bakarken aydınlığın sebebini de anlaşmışlardı; gökte kocaman bir dolunay vardı. Dolunay ile şehirdeki ışıklar, geceyi aydınlatmıştı.

Oğuzkaan'ın “Baba nasıl bildin bunu?” sorusuna annesi cevap verdi:

“Oğlum, bugün ramazanın yarısı, dolunay olduğunu biliyor baban.”

İlk defa gece uçurtma uçurmuşlardı. Uçurtma tepesinde onlardan başka kimse yoktu. Çok eğlenmişlerdi.

Erol ERDOĞAN

(Kısaltılmıştır.)



(1-5. soruları metne göre cevaplayınız.)

1. Metnin hikâye unsurlarını yazınız.

EK

DEĞERLENDİRME

Olay	Yer	Zaman	Kahramanlar
Oğuzkaan ve İftar sofrası ailesinin uçurtma macerası.	re sokagın açık alanı.	Dolunaylı bir gece.	Oğuzkaan, babası Alaaddin, annesi Feyza, Kardeşi Hale.

2. Oğuzkaan, babasından ne istiyor?

Birlikte uçurtma ucurmayı istiyor.

3. İftardan sonra baba, "Hadi çıkıyoruz" dediğinde Oğuzkaan, Hale ve Feyza Hanım neden şaşırıyorlar?

Gece olduğunda uçurtma ucurulamayıcağını düşündüklerinden şaşırıyorlar.

4. Akşam ezanının okunmasının üzerinden bir saat geçmesine rağmen havanın karmamasının sebebi nedir?

Dolundu olmasıdır.

5. O gece ailece nasıl zaman geçiriyorlar?

Gülüp eğlenerek güzel vakıt geçiriyorlar.

6. Metnin konusunu ve ana fikrini yazınız.

Konu: Ailenin dolunaylı bir gecede uçurtma ucurması.
Ana fikir: En güzel mutluluklar birlikteken yaşaşır.

7. Metinden alınan aşağıdaki kelimelerin zıt anlamlılarını yanlarına yazınız. Bu kelimeleri birer cümlede kullanınız.

Kelimeler	Zıt Anlamlıları	Cümlelerim
çok	az	Ekmeğimiz az kaldı.
tembellik	çalışkanlık	Çalışkanlık başarıya götürür.
acı	tatlı	Bu tatlı çok lezzetliydi.
tüketim	üretim	Fabrikada Üretim hızlandı.

8. Metinden alınan aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarını yanlarına yazınız. Bu kelimeleri birer cümlede kullanınız.

Kelimeler	Eş Anlamlıları	Cümlelerim
hikâye	"Öykü"	Cok güzel bir "Öyküyümüş."
yıl	Sene	Bu Sene çok, faklı, saç ağım.
okul	mektep	Mektepler açıldı.
şans	talih	Talihim döndü sonunda.

9. Aşağıda verilen noktalama işaretlerinden hangileri okuduğunuz metinde kullanılmaktadır? İşaretleyiniz. Ardından işaretlediğiniz noktalama işaretlerini birer cümle içerisinde kullanınız.

Nokta (.)

İki Nokta (:)

Virgül (,)

Ünlem İşareti (!)

Üç Nokta (...)

Kısa Çizgi (-)

Dün çok güzel bir gün geçirdim. Annem, babam ve ben pikniğe gittik. Sepetimizdekiler: ekmek, peynir, zeytin... Çok lezzetliydiler!

10. "Çocuk Dünyası" teması süresince okuduğunuz kitaplardan birini tanıtınız.

Kitabın adı: *Bir Şeftali Bin Şeftali*

Kitabın yazarı: *Samed Behrengi*

Kitabın konusu: *Bir Şeftali ağacının yaşamı.*

Kitabın özeti: *Kitapta, bir şeftali ağacı kendi yaşamını anlatır. Ağacın yetişmesi ayrıntılı olarak anlatılır. Ancak insanlar ağacı kesmek ister. Şeftali ağacı ise kendi öyküsünü ve doğadaki varoluşunu anlatır.*

Kitap hakkında düşüncelerim: *Bu kitabı çok sevdim.*

Cünkü bize doğayı korumamız gerektiğini hatırlatıyor.

11. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimeleri eş anlamlılılarıyla eşleştiriniz.

1	Bu yıl <u>okullar</u> geç kapanacak.
2	Ahmet yazıları artık <u>şehirde</u> kalıyordu.
3	<u>Zamanını</u> verimli geçiren insanları takdir ediyorum.
4	Ona en az beş <u>kez</u> bunu yapmamasını söylediğim.
5	Teyzemin dittiği <u>kıyafeti</u> çok beğendi.

2	kent
5	elbise
4	defa
1	mektep
3	vakit
	uzak

12. Aşağıdaki cümlelerde verilen bilgiler doğruysa “D” yi, yanlışsa “Y” yi işaretleyiniz.

Metnin konusunu bulmak için “Bu metinde ne anlatılıyor?” sorusunu sormalıyız.	D	Y
Metinlerin ana fikri varken şiirlerin ana duygusu vardır.	D	Y
“O yıl <u>çok kötü</u> bir tatil geçirdik.” cümlesinde zıt anlamlısı olan sadece bir kelime vardır.	D	Y
“Babam, <u>eve</u> girdiğinde yüzünde gülücükler açıyordu.” cümlesinde eş anlamlı kelime yoktur.	D	Y
Metinde örneklerden önce gelen cümlenin sonuna ünlem işaretini konur.	D	Y

SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

www.atam.gov.tr adresinden Atatürk’ün hayatını araştırınız. Araştırma sonucundan yararlanarak Atatürk’le ilgili bir konuşma hazırlayınız. Konuşmanızın etkileyici olması için birkaç kez deneyiniz.